

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KPG/SPNS2	Strana:	1 / 4
Název předmětu:	Speciální pedagogika NŠ2		
Akademický rok:	2020/2021	Tisknuto:	31.05.2024 10:00

Pracoviště / Zkratka	KPG / SPNS2			Akademický rok	2020/2021
Název	Speciální pedagogika NŠ2			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 3 Kred.			Forma zakončení	Písemná
Rozsah hodin	Přednáška 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	92 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Letní semestr
Vyučovací jazyk	Čeština			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S/N
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Automat. uzn. záp. před zk.					
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	KPG/SPNS1				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Cílem předmětu je konkretizace speciálně pedagogických vědomostí, dovedností a postojů ve vztahu k žákům s psychickým, řečovým, smyslovým a somatickým postižením jejich individuální a skupinová integrace. Seznámení se základy sociální patologie a prevence poruch chování, orientace v problematice vzdělávání dětí rómského etnika.

Požadavky na studenta

Zpracování zápočtové práce a úspěšné absolvování zkouškového testu.

Obsah

Cílem předmětu je vybavit studenty učitelství preprimární a primární úrovně škol základními vědomostmi, dovednostmi a postoji pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

- Seznámení s obsahem výuky, návaznost na témata kurzu KPG/SPNS1
- Edukační a psychosociální specifika vzdělávání dětí a žáků s vadami a poruchami řeči, přístupy a metody jejich podpory ve vzdělávání
- Edukační a psychosociální specifika vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením, přístupy a metody jejich podpory ve vzdělávání
- Edukační a psychosociální specifika vzdělávání dětí a žáků se zrakovým postižením, přístupy a metody jejich podpory ve vzdělávání
- Edukační a psychosociální specifika vzdělávání dětí a žáků s tělesným postižením, dlouhodobě nemocných a zdravotně oslabených, přístupy a metody jejich podpory ve vzdělávání
- Edukační a psychosociální specifika vzdělávání dětí a žáků s mentálním postižením, přístupy a metody jejich podpory ve vzdělávání
- Edukační a psychosociální specifika vzdělávání dětí a žáků s psychickými poruchami, přístupy a metody jejich podpory ve vzdělávání
- Edukační a psychosociální specifika vzdělávání dětí a žáků s poruchami chování, přístupy a metody jejich podpory ve vzdělávání
- Edukační a psychosociální specifika vzdělávání dětí a žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, přístupy a metody

jejich podpory ve vzdělávání

- Edukační a psychosociální specifika vzdělávání dětí žáků mimořádně nadaných, přístupy a metody jejich podpory ve vzdělávání
- Přístupy a metodické postupy při práci s handicapovanými žáky včetně využití technických kompenzačních pomůcek a počítačových programů
- Inkluzivní přístupy
- Individuální vzdělávací plán v MŠ a ZŠ
- Vědomostní test

Nabídky a informace o dobrovolnictví (např. zapojení do projektu celoživotního vzdělávání pro osoby s mentálním postižením (SPMP ČR) nebo projektu zaměřených na podporu dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí (Člověk v tísni, Tady a teď o.p.s.).

Studijní opory

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. PhDr. Jan Šiška, Ph.D. (100%)
- **Přednášející:** Mgr. Šárka Káňová, Ph.D. (100%), Doc. PaedDr. Marie Kocurová, Ph.D. (100%), PhDr. Josef Slowík, Ph.D. (100%), Doc. PhDr. Jan Šiška, Ph.D. (100%), Mgr. et Bc. Jiřina Ullmanová (100%)

Literatura

- **Doporučená:** Kříšťanová, Ladislava. *Diagnostika laterality a metodika psaní levou rukou*. Hradec Králové : Gaudeamus, 1995. ISBN 80-7041-205-4.
- **Doporučená:** Mertin, Václav. *Individuální vzdělávací program pro zdravotně postižené žáky*. Praha : Portál, 1995. ISBN 80-7178-033-4.
- **Doporučená:** Vítková, Marie. *Integrativní speciální pedagogika : integrace školní a sociální*. Brno : Paido, 2004. ISBN 80-7315-071-9.
- **Doporučená:** Pipeková, Jarmila. *Kapitoly ze speciální pedagogiky*. Brno : Paido, 1998. ISBN 80-85931-65-6.
- **Doporučená:** Novotná, Marie. *Kapitoly ze speciální pedagogiky pro učitele : (setkání speciálněpedagogická, sociálněpedagogická a pedagogickodiagnostická)*. Praha : SPN - pedagogické nakladatelství, 1997. ISBN 80-85937-60-3.
- **Doporučená:** Lesný, Ivan; Špitz, Jan. *Neurologie a psychiatrie pro speciální pedagogy : Celost. vysokošk. učebnice*. Praha : SPN, 1989.
- **Doporučená:** Syříšřová, Eva. *Normalita osobnosti*. Praha : Avicenum, 1972.
- **Doporučená:** Zelinková, Olga. *Pedagogická diagnostika a individuální vzdělávací program*. Praha : Portál, 2001. ISBN 80-7178-544-X.
- **Doporučená:** Zelinková, Olga. *Poruchy učení : dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dyspraxie, ADHD*. Praha : Portál, 2003. ISBN 80-7178-800-7.
- **Doporučená:** Jesenský, Ján. *Prostor pro integraci*. Praha : Comenia Consult, 1993.
- **Doporučená:** Vágnerová, Marie; Moussová, Zuzana; Štech, Stanislav. *Psychologie handicapu*. Praha : Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-929-4.
- **Doporučená:** Vágnerová, Marie. *Psychologie problémového dítěte školního věku*. Praha : Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-488-8.
- **Doporučená:** ČÁP, J. *Psychologie výchovy a vyučování*. 1. vyd. Praha : Karolinum, 1993. ISBN 80-7066-534-3.
- **Doporučená:** VÁGNEROVÁ, M. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. Praha : Portál, 2004. ISBN 80-7178-802-3.
- **Doporučená:** Slowík, Josef. *Speciální pedagogika*. Praha : Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1733-3.
- **Doporučená:** Ludíková, Libuše; Renotiřřová, Marie. *Speciální pedagogika*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2003. ISBN 80-244-0646-2.
- **Doporučená:** Kocurová, Marie. *Speciální pedagogika pro pomáhající profese*. Plzeň : Západočeská univerzita, 2002. ISBN 80-7082-844-7.
- **Doporučená:** Carlgren, Frans. *Výchova ke svobodě : Pedagogika Rudolfa Steinera : Obrazy a zprávy ze světového hnutí svobodných waldorfských škol*. 1. vyd. Praha : Baltazar, 1991. ISBN 80-900307-2-6.
- **Doporučená:** Drnková-Pavliková, Zdena; Syllabová, Růžena. *Záhada leváctví a praváctví*. Praha : Avicenum, 1991. ISBN 80-201-0113-6.
- **Doporučená:** Kvapilík, Josef; Černá, Marie. *Zdravý způsob života mentálně postižených*. Praha : Avicenum, 1990. ISBN 80-201-0019-9.

Časová náročnost

Všechny formy studia

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Příprava na souhrnný test [6-30]	20
Příprava na zkoušku [10-60]	30
Vypracování seminární práce v magisterském studijním programu [5-100]	20
Kontaktní výuka	26
Celkem:	96

Hodnotící metody

Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Kombinovaná zkouška,

Předpoklady

Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:

definovat základní pojmy z oblasti speciální pedagogiky předškolního a školního věku

klasifikovat vady, postižení a jejich etiologické faktory

vysvětlit základní metody a možnosti speciálněpedagogické diagnostiky, prevence a intervence

vymežit pojem žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaného žáka

představit aktuální možnosti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v ZŠ

Vyučovací metody

Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:

Samostudium,

Přednáška s diskusí,

Přednáška s analýzou videozáznamu,

Seminární výuka (badatelské metody),

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Seminární výuka (badatelské metody),

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

orientovat se v principech, metodách a limitech vzdělávání žáků s tělesným, smyslovým, mentálním a psychickým postižením, žáků s narušenou komunikační schopností, žáků postižených více vadami a žáků nadaných v ZŠ

představit systém podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v ZŠ

připravovat se na vyučování s pedagogickou asistencí a s využíváním individuálního vzdělávacího plánu nebo plánu pedagogické podpory u konkrétního žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žáka nadaného v ZŠ

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

zpracovat (ve spolupráci s poradenskými pracovníky) plán pedagogické podpory a individuální vzdělávací plán pro žáka na SŠ na základě studia aktuální odborné literatury zpracovat a kriticky reflektovat vybrané téma z oblasti inkluze

na modelových situacích reflektovat přínosy a úskalí realizace inkluze v praxi

aktivně volit a využívat vhodné nástroje a metody pro implementaci inkluzivního vzdělávání v praxi (adekvátní metody a formy vyučování, speciální pomůcky, komunikační strategie apod.)

na modelových situacích reflektovat vyučování s pedagogickou asistencí a využíváním specifických podpůrných opatření ve vzdělávání

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etap	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	19	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	18	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinová	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	19	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinová	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	18	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	17	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinová	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	17	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	13	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinová	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	16	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	15	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinová	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	15	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinová	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	14	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinová	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	12	2020	Povinné předměty	A	4	LS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	16	2020	Povinné předměty	A	4	LS